Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

9. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Nacionalni porezi – Članak 110. UFEU-a – Porez koji država članica ubire na motorna vozila pri prvoj registraciji ili prvom prijenosu prava vlasništva – Neutralnost poreza između rabljenih automobila uvezenih iz drugih država članica i sličnih automobila dostupnih na nacionalnom tržištu“

U predmetu C-586/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Curtea de Apel Cluj (žalbeni sud u Cluju, Rumunjska), odlukom od 24. studenoga 2014., koju je Sud zaprimio 18. prosinca 2014., u postupku

Vasile Budișan

protiv

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik vijeća, E. Juhász i K. Jürimäe (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za rumunjsku vladu R.-H. Radu, D. Bulancea i R. Mangu, u svojstvu agenata

— za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju A. De Stefana, *avvocato dello Stato*,

— za Europsku komisiju, M. Wasmeier i G. D. Balan, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: rumunjski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 110. UFEU-a.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Vasile Budişan i Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Cluj (Regionalna uprava za javne financije iz Cluja, Rumunjska) zbog poreza čije je plaćanje bilo zatraženo od V. Budişana za registraciju u Rumunjskoj rabljenog motornog vozila koje potječe iz druge države članice.

Rumunjsko pravo

3 Legea nr. 343/2006 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (Zakon br. 343/2006 o izmjenama i dopunama Zakona br. 571/2003 o poreznom zakoniku) od 17. srpnja 2006. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 662 od 1. kolovoza 2006.), u porezni zakonik uveo je poseban porez na motorna vozila, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2007., koji se naplaćuje pri prvoj registraciji motornog vozila u Rumunjskoj (u daljnjem tekstu: poseban porez).

4 Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule (hitna uredba vlade br. 50/2008, kojom se uvodi porez na onečišćenje motornim vozilima) od 21. travnja 2008. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 327 od 25. travnja 2008., u daljnjem tekstu: OUG br. 50/2008), koji je stupio na snagu 1. srpnja 2008., uveo je porez na onečišćenje za vozila kategrorija M1 do M3 i N1 do N3 (u daljnjem tekstu: porez na onečišćenje). Obveza plaćanja tog poreza nastala bi osobito pri prvoj registraciji motornog vozila u Rumunjskoj.

5 OUG br. 50/2008 mijenjan je nekoliko puta prije nego što je stavljen izvan snage Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (Zakon br. 9/2012 o porezu na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila) od 6. siječnja 2012. (*Monitorul Oficial al României*, I. dio, br. 17 od 10. siječnja 2012., u daljnjem tekstu: Zakon br. 9/2012), koji je stupio na snagu 13. siječnja 2012. Taj je zakon zamijenio porez na onečišćenje novim porezom na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila (u daljnjem tekstu: emisije onečišćujućih tvari).

6 Na temelju članka 4. Zakona br. 9/2012 obveza plaćanja poreza na emisije onečišćujućih tvari nije nastajala samo pri prvoj registraciji vozila u Rumunjskoj, nego i, pod određenim uvjetima, prilikom prvog upisa prava vlasništva na rabljenom vozilu u Rumunjskoj.

7 Međutim, na temelju Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 1/2012 pentru suspendarea aplicării unor dispoziţii ale Legii nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, precum şi pentru restituirea taxei achitate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 2 din lege (hitna uredba vlade br. 1/2012 o suspenziji primjene određenih odredaba Zakona br. 9/2012 o porezu na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila i povratu poreza plaćenog na temelju odredaba članka 4. stavka 2. tog zakona) od 30. siječnja 2012. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 79 od 31. siječnja 2012.), koji je stupio na snagu 31. siječnja 2012., u Rumunjskoj je do 1. siječnja 2013. suspendirana primjena poreza na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila na pravo vlasništva na rabljenim vozilima.

8 Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (hitna uredba vlade br. 9/2013 o okolišnom biljegu za motorna vozila) od 19. veljače 2013. (*Monitorul Oficial al României*, dio I., br. 119 od 4. ožujka 2013., u daljnjem tekstu: OUG br. 9/2013), kojom se stavlja izvan snage Zakon br. 9/2012, stupila je na snagu 15. ožujka 2013.

9 Na temelju članka 4. OUG-a br. 9/2013:

„plaćanje [okolišnog] biljega [za motorna vozila] obvezno je jednom, kako slijedi:

(a) prilikom registracije kod nadležnog tijela stjecanja prava vlasništva na motornom vozilu od strane prvog vlasnika u Rumunjskoj i izdavanja prometne dozvole te broja registracije;

(b) prilikom ponovnog uvođenja motornog vozila u nacionalni vozni park, u slučaju da je, prilikom njegova povlačenja iz nacionalnog voznog parka, preostala vrijednost [okolišnog] biljega [za motorna vozila] vraćena vlasniku […];

(c) prilikom upisa prava vlasništva na rabljenom motornom vozilu za koje nije plaćen poseban porez na osobna vozila i motorna vozila, [porez na onečišćenje] ni porez na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila, sukladno važećim propisima u trenutku njegove registracije;

(d) prilikom upisa prava vlasništva na rabljenom motornom vozilu za koje je sud naložio povrat poreza ili za koje je naložena registracija bez plaćanja posebnog poreza na osobna vozila i motorna vozila, [poreza na onečišćenje] ili poreza na emisije onečišćujućih tvari motornih vozila.”

10 Članak 7. stavak 2. OUG-a br. 9/2013 određuje:

„Preostala vrijednost [okolišnog biljega za motorna vozila] predstavlja iznos koji se plaća za navedeno vozilo ako je registrirano prilikom njegova povlačenja iz nacionalnog voznog parka, izračunat sukladno zakonu koji je poslužio kao osnova za određivanje iznosa poreza koji se duguje prilikom registracije, u [rumunjskim leima (RON)] po tečaju koji je na snazi u trenutku registracije ili upisa prava vlasništva na rabljenom vozilu, korištenjem starosti vozila u trenutku njegova povlačenja iz nacionalnog voznog parka.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

11 V. Budișan je 5. lipnja 2013. stekao rabljeno motorno vozilo proizvedeno 2006. godine i prvotno registrirano u Njemačkoj.

12 Da bi to vozilo mogao registrirati u Rumunjskoj, V. Budișan je rumunjskim tijelima trebao platit iznos od 5300 RON (oko 1193 eura) za okolišni biljeg za motorna vozila (u daljnjem tekstu: okolišni biljeg), kako predviđa OUG br. 9/2013.

13 Smatrajući da OUG br. 9/2013 nije u skladu s člankom 110. UFEU-a, V.Budișan je pokrenuo postupak pred Tribunalulom Cluj (žalbeni sud u Cluju) sa zahtjevom da se Regionalnoj upravi za javne financije u Cluju naloži da mu vrati iznos naplaćen za okolišni biljeg.

14 Presudom od 3. travnja 2014., Tribunalul Cluj (visoki sud u Cluju) je odbio tu tužbu. Prema tom sudu, OUG br. 9/2013 je sukladan pravu Unije jer ne diskriminira uvezene proizvode naspram nacionalnih proizvoda, bez obzira jesu li novi ili rabljeni. Tužitelj u glavnom postupku uložio je zatim žalbu pred sudom koji je uputio zahtjev.

15 La Curtea de Apel Cluj (žalbeni sud u Cluju) smatra da se pitanje usklađenosti okolišnog biljega koji je uveo OUG br. 9/2013 s člankom 110. UFEU-a postavlja u dva pogleda. Kao prvo, taj se sud pita je li sukladno tom članku da OUG br. 9/2013 predviđa da su vozila – za čiju je registraciju u Rumunjskoj već plaćen posebni porez, porez na onečišćenje odnosno porez na emisije onečišćujućih tvari – oslobođena od okolišnog biljega jer je preostali iznos jednog od tih ranijih poreza, uključen u vrijednost navedenih vozila, niži od iznosa okolišnog biljega. Budući da je to oslobođenje kao

posljedicu imalo to da su prilikom prodaje ta vozila imala nižu cijenu od vozila koja potječu iz države članice za koja se morao plaćati novi porez, promicala se prodaja nacionalnih rabljenih vozila, na štetu uvoza sličnih vozila koja potječu iz drugih država članica.

16 Kao drugo, navedeni se sud pita je li način naplate okolišnog biljega sukladan članku 110. UFEU-a. Naime, vlasnici vozila koje se nalazi na nacionalnom tržištu i za koje nije plaćen nikakav porez bilo zato što je to vozilo registrirano prije 1. siječnja 2007. bilo zato što je njegovu vlasniku vraćen prethodno plaćeni porez, na temelju OUG-a br. 9/2003 bi mogli koristiti to vozilo bez plaćanja okolišnog biljega do prodaje navedenog vozila, odnosno do budućeg neizvjesnog događaja dok bi vlasnik sličnog vozila, koje potječe iz druge države članice mogao koristiti to vozilo samo tijekom 90 dana prije nego što bi ga morao registrirati i platiti navedeni okolišni biljeg.

17 U tim je okolnostima Curtea de Apel Cluj (žalbeni sud u Cluju) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li, s obzirom na odredbe Zakona br. 9/2012 i njime predviđeni predmet oporezivanja, članak 110. UFEU-a tumačiti tako da mu se protivi to da država članica Europske unije uvede porez na emisije onečišćujućih tvari koji se primjenjuje prilikom registracije motornih vozila koja potječu iz druge države članice, a ne primjenjuje se na registraciju prilikom prijenosa prava vlasništva nacionalnih motornih vozila za koja je takav ili sličan porez već plaćen, kada je ostatak iznosa takvog poreza, koji je uračunat u vrijednost motornog vozila na nacionalnom tržištu, niži od novog poreza?

2. Treba li, s obzirom na odredbe Zakona br. 9/2012 i njime predviđeni predmet oporezivanja, članak 110. UFEU-a tumačiti tako da mu se protivi to da država članica Europske unije uvede porez na emisije onečišćujućih tvari koji se primjenjuje prilikom registracije motornih vozila koja potječu iz druge države članice, a koji se za nacionalna motorna vozila plaća samo prilikom prijenosa prava vlasništva takvog motornog vozila, što ima za posljedicu to da se strano motorno vozilo ne može koristiti ako se takav porez ne plati, dok se nacionalno motorno vozilo može vremenski neograničeno koristiti, a da se porez ne plati sve do eventualnog prijenosa prava vlasništva navedenog motornog vozila, nakon čega slijedi registracija na novog vlasnika?”

O prethodnim pitanjima

18 Svojim pitanjima, koje treba razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 110. UFEU-a tumačiti na način da mu se protivi to da država članica uvede porez na motorna vozila koji se plaća na uvezena rabljena vozila pri njihovoj prvoj registraciji u toj državi članici i vozila koja su već registrirana u navedenoj državi članici pri prvom prijenosu prava vlasništva nad potonjima u toj istoj državi i, s druge strane, to da ta država članica oslobodi tog poreza vozila koja su već registrirana i za koje je plaćen porez koji je ranije bio na snazi, i koji nije bio vraćen, jer je preostali iznos potonjeg poreza uključen u vrijednost tih vozila niži od iznosa novog poreza.

19 Valja podsjetiti da članak 110. UFEU-a ima za cilj osigurati slobodno kretanje robe između država članica u normalnim uvjetima tržišnog natjecanja. Cilj mu je uklanjanje svih oblika zaštite koji bi mogli proisteći iz primjene diskriminatornih nacionalnih poreza na proizvode koji potječu iz drugih država članica (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 28. i navedena sudska praksa).

20 U tu svrhu, prvim stavkom članka 110. UFEU-a svakoj državi članici zabranjuje se uvođenje nacionalnih poreza na proizvode drugih država članica u većoj mjeri od onih koji su uvedeni na slične domaće proizvode.

21 U ovom slučaju, što se tiče prodaje samih rabljenih vozila koja su predmet ovih prethodnih pitanja, iz odluke suda koji je uputio zahtjev proizlazi da je OUG br. 9/2013 uveo porez, okolišni biljeg, koji se s jedne strane, naplaćuje na uvezena rabljena vozila prilikom njihove prve registracije u Rumunjskoj i, s druge strane, na vozila koja su već registrirana u toj državi članici pri prvom prijenosu prava vlasništva nad potonjima u toj istoj državi članici.

22 Osim toga, članak 4. točka (c) OUG-a br. 9/2013 oslobađa od navedenog okolišnog biljega prijenos prava vlasništva na nacionalnim rabljenim vozilima na koja je prilikom registracije u Rumunjskoj već plaćen posebni porez, porez na onečišćenje odnosno porez na emisije onečišćujućih tvari, osim u slučaju iz točke (d) tog članka kad sud odredi povrat dotičnog poreza.

23 Da bi se utvrdilo dovodi li porezni sustav poput ovog koji uspostavlja OUG br. 9/2013 do diskriminacije protivne članku 110. UFEU-a, prvom stavku, valja ispitati, s jedne strane, učinak tog poreza na tržišno natjecanje među rabljenim motornim vozilima koja potječu iz drugih država članica osim Rumunjske i nacionalnih vozila podvrgnutih tom porezu. S druge strane valja ispitati neutralnost navedenog sustava u pogledu tržišnog natjecanja između prvih vozila i sličnih nacionalnih vozila na koja se primjenjuje oslobođenje opisano u prethodnoj točki.

24 U tom pogledu, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, rabljena motorna vozila iz drugih država članica, koja čine „proizvode drugih država članica" u smislu članka 110. UFEU-a, su vozila stavljena u prodaju u državama članicama koje nisu predmetna država članica i koja se mogu, u slučaju da ih osoba koja ima boravište u potonjoj državi članici kupi, uvesti i staviti u promet u toj državi članici, dok su slična nacionalna vozila, koja čine „domaće proizvode" u smislu članka 110. UFEU-a, rabljena motorna vozila iste vrste, istih karakteristika i u istom stanju pohabanosti koja su stavljena u prodaju u toj državi članici (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 31. i navedena sudska praksa).

25 Slijedom toga, neutralnost koju zahtijeva članak 110. UFEU-a ne treba ispitati uzimajući u obzir motorna vozila koja prometuju u Rumunjskoj, a koja nisu stavljena u prodaju. Naime, upravo zato što nisu dostupna na tržištu, ta vozila nisu u odnosu tržišnog natjecanja s drugim vozilima, neovisno o tome je li riječ o onima dostupnima na nacionalnom tržištu ili onima dostupnima na tržištu drugih država članica (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 32.).

Porezna neutralnost okolišnog biljega u pogledu tržišnog natjecanja između rabljenih motornih vozila koja potječu iz drugih država članica i sličnih rumunjskih vozila koja su već registrirana u toj državi članici i na koja se ne primjenjuje oslobođenje predviđeno OUG-om br. 9/2013

26 Za primjenu članka 110. UFEU-a i osobito za potrebe usporedbe između oporezivanja uvezenih rabljenih vozila i oporezivanja rabljenih vozila koja se već nalaze na nacionalnom državnom području, valja uzeti u obzir ne samo stopu dotičnog poreza, konkretno okolišnog biljega, već i njegovu osnovicu i načine njegova obračuna (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 33. i navedena sudska praksa).

27 Usto, država članica ne može naplatiti porez na uvezena rabljena motorna vozila na temelju vrijednosti koja je veća od stvarne vrijednosti vozila, što bi za posljedicu imalo to da se ona više oporezuju od sličnih motornih vozila dostupnih na nacionalnom tržištu. Stoga, kako bi se izbjeglo diskriminatorno oporezivanje, valja u obzir uzeti stvarno smanjenje vrijednosti motornih vozila (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 34. i navedena sudska praksa).

28 To uzimanje u obzir ne mora nužno dovesti do procjene ili vještačenja svakog vozila. Naime, kako bi izbjegla opterećenje svojstveno takvom sustavu, država članica može, putem paušalnih ljestvica određenih zakonom ili odredbom drugog propisa i čiji su iznosi izračunani na temelju kriterija poput

starosti, broja prijeđenih kilometara, općeg stanja, vrste pogona, marke ili modela vozila, utvrditi vrijednost rabljenih motornih vozila koja je, u pravilu, vrlo bliska njihovoj stvarnoj vrijednosti (presuda od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 35. i navedena sudska praksa).

29 U ovom slučaju, iz spisa dostavljenog Sudu i, osobito, očitovanja rumunjske vlade, čiju istinitost treba provjeriti sud koji je uputio zahtjev, proizlazi da se iznos okolišnog biljega određuje sukladno ljestvici koja sadržava objektivne i transparentne kriterije poput obujma cilindara, standarda onečišćenja Euro odnosno emisija CO_2 dotičnog vozila, kao i starosti i kilometraže tog vozila. Osim toga, ako je porezni obveznik mišljenja da ta ljestvica ne odražava stvarno smanjenje vrijednosti vozila, on može zatražiti da se ono utvrdi vještačenjem čiji troškovi, koje snosi porezni obveznik, ne smiju prijeći troškove radnji vještačenja.

30 Pod uvjetom provjere suda koji je uputio zahtjev, doima se stoga da OUG br. 9/2013 jamči smanjenje iznosa okolišnog biljega u skladu s približnom vrijednosti vozila koja razumno odražava njegovu stvarnu vrijednost (vidjeti analogijom presude od 7. travnja 2011., Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, t. 44., i od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 38.).

31 Osim toga, suprotno posebnom porezu, porezu na onečišćenje odnosno porezu na emisije onečišćujućih tvari u verzijama na snazi u razdoblju od 13. siječnja 2012. do 1. siječnja 2013., okolišni se biljeg po istoj metodi izračuna primjenjuje na, s jedne strane, rabljene automobile koji potječu iz drugih država članica pri njihovoj prvoj registraciji u Rumunjskoj i, s druge stane, motorna vozila koja su već registrirana u Rumunjskoj pri prvom prijenosu prava vlasništva na rabljenim vozilima u toj državi članici na koja se ne primjenjuje oslobođenje opisano u točki 22. ove presude.

32 Slijedom toga, i opet pod uvjetom provjere suda koji je uputio zahtjev, porezno opterećenje koje proizlazi iz OUG-a br. 9/2013 je jednako za porezne obveznike koji su kupili rabljeno motorno vozilo koje potječe iz bilo koje države članice osim Rumunjske i koji je u toj potonjoj državi članici registrirano, kao i za porezne obveznike koji su u Rumunjskoj kupili rabljeno motorno vozilo već registrirano u toj državi članici, za koje treba izvršiti prvi prijenos prava vlasništva bez primjene oslobođenja iz točke 22. ove presude, ako je potonje vozilo, prilikom naplate okolišnog biljega, iste vrste, istih karakteristika i u istom stanju pohabanosti kao i vozilo koje potječe iz druge države članice.

33 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je porezni sustav, poput ovog koji uvodi OUG br. 9/2013 neutralan u pogledu tržišnog natjecanja između rabljenih motornih vozila koja potječu iz bilo koje države članice osim Rumunjske i sličnih nacionalnih vozila koja su već registrirana u toj državi članici i na koja se ne primjenjuje oslobođenje uvedeno tom uredbom.

Porezna neutralnost okolišnog biljega u pogledu tržišnog natjecanja između rabljenih motornih vozila koja potječu iz drugih država članica i sličnih rumunjskih vozila koja su već registrirana u toj državi članici i na koja se primjenjuje oslobođenje predviđeno OUG-om br. 9/2013

34 Kao što se navodi u točki 22. ove presude, članak 4. točka (c) OUG-a br. 9/2013 oslobađa od plaćanja okolišnog biljega prijenos prava vlasništva na nacionalnim rabljenim vozilima na koja je prilikom registracije u Rumunjskoj već plaćen posebni porez, porez na onečišćenje odnosno porez na emisije onečišćujućih tvari, osim u slučaju iz točke (d) tog članka kad rumunjski sud za određeno vozilo odredi povrat dotičnog poreza.

35 U tom pogledu iz sudske prakse Suda u predmetima vezanim za porez na onečišćenje koji se ubire na temelju OUG-a br 50/2008 i za porez na emisije onečišćujućih tvari koji se ubire na temelju Zakona br. 9/2012 kako je djelomično suspendiran OUG-om br. 1/2012 (registracija motornih vozila u razdoblju od 13. siječnja 2012. do 1. siječnja 2013.) nedvojbeno proizlazi da su ti porezi bili nespojivi s

člankom 110. UFEU-a (presude od 7. travnja 2011., Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, i od 7. srpnja 2011., Nisipeanu, C-263/10, još neobjavljena u Zborniku, EU:C:2011:466 ; rješenje od 3. veljače 2014., Câmpean i Ciocoiu, C-97/13 i C-214/13, neobjavljeno, EU:C:2014:229).

36 Analogno, posebni se porez treba smatrati nespojivim s člankom 110. UFEU-a jer je imao značajke koje su istovjetne onima iz OUG-a br. 50/2008 koje nisu u skladu s tim člankom (u tom smislu vidjeti presudu od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 45.). Porez na emisije onečišćujućih tvari koji se ubire na temelju Zakona br. 9/2012 u verziji koja je bila na snazi od 1. siječnja 2013. do 15. ožujka 2013. također je nespojiv s člankom 110. UFEU-a zbog načina njegova ubiranja, i osobito činjenice da se ubirao samo na nacionalna rabljena vozila za koja nije naplaćen nikakav porez na registraciju vozila koji je ranije bio na snazi (u tom smislu vidjeti presudu od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 47. do 50.).

37 Sud je već presudio da je takav sustav poreza koji predviđa da su rabljena motorna vozila koja su podlijegala takvim porezima suprotnima pravu Unije oslobođena novog preza, u ovom slučaju okolišnog biljega, nespojiv s člankom 110. UFEU-a (u tom smislu vidjeti presudu od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 47. do 51.).

38 Naime, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, iznos poreza koji se ubire kod registracije motornog vozila sastavni je dio vrijednosti tog vozila. Kada se vozilo koje je registrirano uz plaćanje poreza u državi članici nakon toga proda kao rabljeno vozilo u toj državi članici, njegova tržišna vrijednost obuhvaća preostali iznos tog poreza. Ako iznos poreza koji se, od datuma njegove registracije, primjenjuje na uvezena rabljena vozila iste vrste, istih karakteristika i u istom stanju pohabanosti premašuje spomenuti preostali iznos, postoji povreda članka 110. UFEU-a (presude od 19. prosinca 2013., X, C-437/12, EU:C:2013:857, t. 30. i 31. i navedena sudska praksa).

39 Prema tome, porez koji je nespojiv s pravom Unije, poput onih spomenutih u točki 35. ove presude, mora se vratiti s kamatama (u tom smislu vidjeti presude od 18. travnja 2013., Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, t. 20. i 21., kao i od 15. listopada 2014., Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, t. 27. i 28.), a za njegov se iznos, slijedom toga, treba smatrati da nije više uključen u tržišnu vrijednost vozila na koja se primjenjuje taj porez. Preostali iznos tog poreza u vrijednosti tih vozila jednak je nuli te je stoga nužno niži od novog poreza, u ovom slučaju okolišnog biljega, koji se plaća na uvezeno rabljeno vozilo iste vrste, istih značajki i u istom stanju pohabanosti (u tom smislu vidjeti presudu od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 50.).

40 Dakako, u glavnom postupku, članak 4. točka (d) OUG-a br. 9/2013 predviđa situaciju u kojoj je, za dotično vozilo, porez na registraciju koji se na to vozilo plaća stvarno bio vraćen i predviđa da u tom slučaju prijenos prava vlasništva nad dotičnim vozilom zahtijeva plaćanje okolišnog biljega.

41 Međutim, valja ustvrditi da preostali iznos poreza nespojivog s pravom Unije prestaje biti uključen u tržišnu vrijednost vozila jer vlasnik tog vozila na temelju tog prava ima mogućnost dobiti povrat tog poreza, neovisno o činjenici je li on stvarno bio vraćen na dan prodaje tog vozila.

42 Naime, ta jednostavna mogućnost može potaknuti vlasnike dotičnih rumunjskih rabljenih vozila da za ta vozila, čak i ako dotični porez još nije vraćen, ponude prodajnu cijenu koja taj porez ne uzima u obzir. Međutim, u slučaju kad porez još nije bio vraćen, kupci navedenih vozila bit će izuzeti od okolišnog biljega na temelju članka 4. točke (c) OUG-a br. 9/2013. Suprotno tomu, rabljena vozila koja su uvezena iz druge države članice, biti će bez razlike podvrgnuta okolišnom biljegu predviđenom OUG-om br. 9/2013, pri prijenosu prava vlasništva nad tim vozilima u Rumunjskoj. Prema tome, oslobođenje poput ovog koje proizlazi iz te odredbe može stvoriti prednost u tržišnom natjecanju za rabljena vozila koja su već prisutna na rumunjskom tržištu i stoga odvratiti od uvoza sličnih vozila iz drugih država članica.

43 S obzirom na prethodno navedeno, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 110. UFEU-a treba tumačiti na način da mu;

— se ne protivi to da država članica uvede porez na motorna vozila koji se plaća na uvezena rabljena vozila pri njihovoj prvoj registraciji u toj državi članici i vozila koja su već registrirana u navedenoj državi članici pri prvom prijenosu prava vlasništva nad potonjima u toj istoj državi,

— se protivi to da ta država članica oslobodi tog poreza vozila koja su već registrirana i za koja je plaćen i nije vraćen porez koji je ranije bio na snazi, za koji je presuđeno da nije u skladu s pravom Unije.

Vremenski učinci presude Suda

44 Rumunjska je vlada, u slučaju da se presudom koju treba donijeti presudi da je sustav poreza, poput ovog koji je uveo OUG br. 9/2013 nespojiv s člankom 110. UFEU-a, zatražila od Suda da vremenski ograniči učinke svoje presude. Naime, ta vlada ističe da bi ta presuda mogla prouzročiti ozbiljne poteškoće za rumunjsko gospodarstvo.

45 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, tumačenje nekog pravnog pravila prava Unije koje Sud daje izvršavajući ovlast koju mu dodjeljuje članak 267. UFEU-a pojašnjava i precizira značenje i doseg tog pravnog pravila, onako kako ono treba ili je trebalo biti shvaćeno i primijenjeno nakon svojeg stupanja na snagu. Iz navedenoga slijedi da se tako protumačeno pravno pravilo može i mora primijeniti na postojeće pravne odnose koji su nastali prije donošenja presude kojom se odlučilo o zahtjevu za tumačenje ako su, k tomu, ispunjeni svi uvjeti koji omogućuju da se pred nadležnim sudovima pokrene spor o primjeni navedenog pravila (vidjeti presude od 2. veljače 1988., Blaizot i dr., 24/86, EU:C:1988:43, t. 27. ; od 10. siječnja 2006., Skov i Bilka, C-402/03, EU:C:2006:6, t. 50., kao i od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 53.).

46 Stoga Sud može samo iznimno, primjenjujući opće načelo pravne sigurnosti svojstveno pravnom poretku Unije, biti doveden u situaciju da ograniči mogućnost da se pozove na odredbu koju je protumačio. Dva osnovna kriterija moraju biti ispunjena kako bi se takvo ograničenje moglo uvesti, odnosno dobra vjera zainteresiranih osoba i opasnost od ozbiljnih poremećaja (presude od 10. siječnja 2006. Skov i Bilka, C-402/03, EU:C:2006:6, t. 51., kao i od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 54.).

47 Osim toga, takvo se ograničenje može prihvatiti jedino u samoj presudi kojom se odlučuje o traženom tumačenju (presuda od 6. ožujka 2007. Meilicke i dr., C-292/04, EU:C:2007:132, t. 36. i navedena sudska praksa).

48 U glavnom postupku, što se tiče ekonomskih posljedica koje bi mogle proizaći iz nespojivosti s člankom 110. UFEU-a sustava poreza koji je uveo OUG br. 9/2013, rumunjska je vlada iznijela procjenu prema kojoj bi povrat s kamatama iznosa naplaćenih na temelju poreza na registraciju vozila dosegao 6 504 429 857,47 RON (oko 1 448 341 039 eura). Povrat tih iznosa za posljedicu bi imao povećanje od 0.9 % proračunskog deficita rumunjske države predviđenog za 2015., koji bi se od 1.83 % povećao na 2.7 % BDP-a te države.

49 Valja utvrditi da su očitovanja rumunjske vlade dvosmislena u pogledu toga odnosi li se ta procjena na povrat samih iznosa naplaćenih na temelju okolišnog biljega predviđenog OUG-om br. 9/2013 ili i na one koje je rumunjska država ubrala na temelju svih poreza na registraciju, odnosno na temelju posebnog poreza, poreza na onečišćenje i poreza na emisije onečišćujućih tvari.

50 Međutim, Sud je prešutno ili izričitio odbio vremenski ograničiti učinke kako presuda kojima se isticala nespojivost tih poreza s pravom Unije (u pogledu poreza na onečišćenje predviđenog OUG-om br. 50/2008, vidjeti presude od 7. travnja 2011., Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, i od 7. srpnja 2011., Nisipeanu, C-263/10, još neobjavljena u Zborniku, EU:C:2011:466, t. 34. do 38.; što se tiče poreza na emisije onečišćujućih tvari naplaćenog na temelju Zakona br. 9/2012, u njegovim različitim verzijama, vidjeti rješenje od 3. veljače 2014., Câmpean i Ciocoiu, C-97/13 i C-214/13, neobjavljeno, EU:C:2014:229, t. 37. do 42., kao i presudu od 14. travnja 2015., Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, t. 56. do 59.), tako i onih koje su navodile da se takvi porezi trebaju vratiti s kamatama (vidjeti presude od 18. travnja 2013., Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, i od 15. listopada 2014., Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, t. 40. do 42.).

51 U tom kontekstu, okolnost da je rumunjska država odgodila povrat iznosa naplaćenih na temelju posebnog poreza, poreza na onečišćenje i poreza na emisije onečišćujućih tvari ne može opravdati vremensko ograničenje učinaka ove presude.

52 Uvjet u vezi s ozbiljnim poremećajima se stoga ne može smatrati ispunjenim. Slijedom toga, nije potrebno provjeravati je li ispunjen kriterij koji se odnosi na dobru vjeru zainteresiranih osoba.

53 Iz tih razmatranja proizlazi da nije potrebno vremenski ograničiti učinke ove presude.

Troškovi

54 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

Članak 110. UFEU-a treba tumačiti na način da mu:

— **se ne protivi to da država članica uvede porez na motorna vozila koji se plaća na uvezena rabljena vozila pri njihovoj prvoj registraciji u toj državi članici i vozila koja su već registrirana u navedenoj državi članici pri prvom prijenosu prava vlasništva nad potonjima u toj istoj državi,**

— **se protivi to da ta država članica oslobodi tog poreza vozila koja su već registrirana i za koja je plaćen i nije vraćen porez koji je ranije bio na snazi, za koji je presuđeno da nije u skladu s pravom Unije.**

Potpisi